ANDRAIKITRY NY TSIRAIRAY HO FISOROHANA NY FIFINDRAN'NY ARETINA

- **Ho an'ny mpiasan'ny abatoara :**
  - Manaraka ny fepetra fiarovana amin'ny fanarahana ny fenitra amin'ny fahasalamana sy ny fidiovana,
  - Mampilaza amin'ny tompon'andraikitra raha misy tranga hafahafa mahazo ny mpiara-miombon'asa.

- **Ho an'ny mpivaro-kena:**
  - Manaraka ny fepetra fiarovana amin'ny fanarahana ny fenitra amin'ny fahasalamana sy ny fidiovana,
  - Mivondrona ao anaty fikambanana :
    - *hanamorana ny fifandraisana amin'ireo tompon'andraikitra isan'ambaratonga*
    - *hanamorana ny fampiharana ny fenitra ara-pahasalamana sy ara-pidiovana eo amin'ny asa fivarotan-kena.*

HAFATRA

Ry mpiasan'ny abatoara sy mpivaro-kena, tompon'andraikitra amin'ny fiantohana hena azo antoka ara-pahasalamana ho an'ny mpanjifa ianareo.

Noho izany :

Fehezo ny fomba fifindran'ny aretina tsy hampiely azy.

Araho ny fenitra amin'ny famonoana sy fikarakarana ny hena.

Araho ny fenitra amin'ny fividianana sy ny famonoana biby ary ny fivarotana azy.

Mampiasà mandrakariva fitaovam-piarovana mandritra ny fikarakarana, ny fitaterana ary ny fivarotana hena.

- **Raha mila fanampim-panazavana dia manatòna ny veterinera na ny tobim-pahasalamana akaiky anao indrindra.**
  - ☞ Direction des Urgences et de la Lutte contre les Maladies (DULM - MINSANPFPS)
    Dr RAOELINA Yolande - Tél : 032 04 476 59
  - ☞ Service de Lutte contre les Maladies Animales de la Direction des Services Vétérinaires (DSV - MAEP)
    Dr BIARMAN Marcellin - Tél : 033 12 356 16
    Dr FENOZARA Peter - Tél : 033 11 698 19

MINISITERAN'NY FAHASALAMANA SY NY FANDRINDRANA NY FIAINAM-PIANAKAVIANA
MINISITERAN'NY FAMBOLENA, NY FIOMPIANA ARY NY JONO

ADY AMIN'NY FIRONGATRY NY VALAN'ARETINA **FIEVRE DE LA VALLEE DU RIFT (FVR)**

FOMBA FIAROVANA NY MPIASAN'NY ABATOARA SY NY MPIVARO-KENA AMIN'NY ARETINA "FIEVRE DE LA VALLEE DU RIFT" (FVR)

MINSANPF

Organisation mondiale de la Santé

INONA NO ATAO HOE FIEVRE DE LA VALLEE DU RIFT na FVR ?

Ny **"Fièvre de la Vallée du Rift"** na FVR dia valan'aretina mpahazo ny omby, ny ondry, ny osy ary mifindra amin'ny olona :

- amin'ny alalan'ny fikasihana ny rà sy ny taovan'ireo biby ireo.
- avy amin'ny kaikitry ny moka nanaikitra biby marary.

1979 : hita voalohany teto Madagasikara tany amin'ny alan'i Perinet, Moramanga.
1990-1991 : niseho fanindroany ary nahafaty olona sy biby fiompy.
2007-2008 : niseho fanintelony io valan'aretina io ary nahafaty olona sy biby fiompy ihany koa.

AHOANA NY FISEHON'IO VALAN'ARETINA IO ?

☞ **Amin'ny biby:**

- Fanaviana
- Fahalain-komana
- Faharerahana
- Fihenan'ny ronono
- Matetika fahafahan'anaka sy fahafatesana

☞ **Amin'ny olona:**

- Fanaviana
- Manakotsako ny nofo sy ny vanin-taolana
- Aretina an-doha
- Matetika fahaverezan-drà mitarika fahafatesana.

AHOANA NY FIFINDRANY AMIN'NY MPIASAN'NY ABATOARA SY NY MPIVARO-KENA ?

☞ **Amin'ny alàlan'ny fikasihana mivantana ny rà:**

- Eo am-pikarakarana sy fandrasana biby matin'aretina indrindra rehefa:
  - mandatsa-drà,
  - manombi-kena,
  - manendaka ny hoditra,
  - mandrasa ny hena,
  - manala ny taovany.
- Rehefa mitatitra ny hena,
- Rehefa mivaro-kena.

☞ **Eo am-pandevenana na eo am-pandorana ny biby matin'ny aretina raha misy tsiranoka na rà mivoaka avy amin'ilay biby maty.**

☞ **Amin'ny alàlan'ny rivotra fohana.**

INONA NO ATAO HO FIAROVANA ?

- Manaraka tsara ny fenitra amin'ny fahadiovana sy ny fahasalamana :

1. Amin'ny vatana

Hiarovana amin'ny piti-drà :

- manao aro-vava, aro-tànana, baoty, aron'akanjo tsy tantera-drano,
- midio tanteraka amin'ny rano sy savony rehefa vita ny asa,
- rakofana lamba tsy lena ny vatana raha entina am-babena ny hena,
- lafihana lamba tsy lena madio ny sarety, na posy na fiara mpitatitra hena ary sasana avy hatrany ny lafika avy nampiasaina.

2. Amin'ny hena :

- ahantona ny hena hitsika tanteraka ny rà,
- hena azo antoka, fanta-piaviana sy voatsaran'ny veterinera no vonoana na amidy.

3. Amin'ny abatoara

- Asiana tahirin-drano maharitra ho fidiovana sy fanasana ny fitaovana
- sasàna isaky ny avy mamono biby iray ny fitaovana ampiasaina,
- Midio tsara amin'ny rano sy savony aloha sy aorian'ny asa,
- Asiana fanariam-pako ary ariana isan'andro ny fako,

4. Amin'ny fivarotan-kena :

- Latabatra azo sasàna no ivarotana hena,
- Trano manara-penitra mifanaraka amin'ny toe-tany no aorina
- Asiana fanariam-pako ary ariana isan'andro ny fako.

Mety miseho mandavan-taona ny valan'aretina FVR fa mirongatra kosa rehefa be loatra ny rotsak'orana.

Ireo mpiasan'ny abatoara sy ny mpivaro-kena no mora tratran'ny aretina FVR raha tsy mitandrina noho ny fifampikasohany mivantana amin'ny biby sy ny ràny

Ny fanarahana antsakany sy andavany ireo toromarika ireo no miantoka ny fahasalaman'ny tsirairay.